
**Chambre des représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

5 FÉVRIER 1999

PROJET DE LOI

**relatif à la responsabilité civile
et pénale des bourgmestres
et échevins**

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

PROJET DE LOI

**relatif à la responsabilité civile
et pénale des bourgmestres, échevins
et membres de la députation
permanente**

(nouvel intitulé)

CHAPITRE Ier

Disposition générale

Art. 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Voir:

- 1686 - 97 / 98 :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N°s 2 et 3 : Amendements.
- N° 4 : Rapport.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

**Belgische Kamer
van volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

5 FEBRUARI 1999

WETSONTWERP

**betreffende de burgerrechtelijke
aansprakelijkheid en de
strafrechtelijke verantwoordelijkheid
van burgemeesters en schepenen**

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT

WETSONTWERP

**betreffende de burgerrechtelijke
aansprakelijkheid en de
strafrechtelijke verantwoordelijkheid
van burgemeesters, schepenen en
leden van de bestendige deputatie**

(nieuw opschrift)

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Art. 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Zie:

- 1686 - 97 / 98 :

- Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen.
- Nr. 4 : Verslag.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

CHAPITRE II

Modifications de la nouvelle loi communale

Art. 2

Un article 271bis, rédigé comme suit, est inséré dans le titre VIII «Des actions judiciaires» de la nouvelle loi communale :

«Art. 271bis. — Le bourgmestre ou l'échevin, qui fait l'objet d'une action en dommages et intérêts devant la juridiction civile ou répressive, peut appeler à la cause l'État ou la commune.

L'État ou la commune peut intervenir volontairement.».

Art. 3

Un article 271ter est inséré dans le même titre de la même loi :

«Art. 271ter. — La commune est civilement responsable du paiement des amendes auxquelles sont condamnés le bourgmestre et le ou les échevin(s) à la suite d'une infraction commise dans l'exercice normal de leurs fonctions, sauf en cas de récidive.

L'action récursoire de la commune à l'encontre du bourgmestre, d'un échevin ou des échevins condamné est limitée au dol, à la faute lourde ou à la faute légère présentant un caractère habituel.».

Art. 4

La même loi est complété par un titre XVbis (nouveau), comportant un article 329bis, et libellé comme suit :

«Titre XVbis : De l'assurance en responsabilité civile des communes.

Art. 329bis. — La commune est tenue de contracter une assurance visant à couvrir la responsabilité civile, en ce compris l'assistance en justice, qui incombe personnellement au bourgmestre et à l'échevin ou aux échevins dans l'exercice de leurs fonction.

Le Roi arrête les modalités d'exécution de la présente disposition.».

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van de nieuwe gemeentewet

Art. 2

In titel VIII «Rechtsgedingen» van de nieuwe gemeentewet wordt een artikel 271bis ingevoegd, luidende :

«Art. 271bis. — De burgemeester of de schepen waartegen een vordering tot schadevergoeding is ingesteld voor het burgerlijk gerecht of het strafgerecht, kan de Staat of de gemeente in het geding betrekken.

De Staat of de gemeente kan vrijwillig tussenkomen.».

Art. 3

In dezelfde titel van dezelfde wet wordt een artikel 271ter ingevoegd, luidende :

«Art. 271ter. — Behalve in geval van herhaling, is de gemeente burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboeten waartoe de burgemeester en de schepen(en) veroordeeld zijn wegens een misdrijf dat ze hebben begaan bij de normale uitoefening van hun ambt.

De regresvordering van de gemeente ten aanzien van de veroordeelde burgemeester of schepen(en) is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomt.».

Art. 4

Dezelfde wet wordt aangevuld met een titel XVbis (nieuw), met daarin een artikel 329bis, luidende :

«Titel XVbis : De burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering van de gemeenten.

Art. 329bis. — De gemeente moet een verzekering afsluiten om de burgerlijke aansprakelijkheid, met inbegrip van de rechtsbijstand, te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester en de schepen(en) bij de uitoefening van hun ambt.

De Koning bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van deze bepaling.».

CHAPITRE III**Modifications de la loi provinciale****Art. 5 (nouveau)**

Un article 106*bis*, libellé comme suit, est inséré dans la loi provinciale:

«Art. 106*bis*. — Le membre de la députation permanente, qui fait l'objet d'une action en dommages et intérêts devant la juridiction civile ou répressive, peut appeler à la cause l'État ou la province.

L'État ou la province peut intervenir volontairement.».

Art. 6 (nouveau)

Un article 106*ter*, libellé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 106*ter*. — La province est civilement responsable du paiement des amendes auxquelles sont condamnés les membres de la députation permanente à la suite d'une infraction commise dans l'exercice normal de leurs fonctions, sauf en cas de récidive.

L'action récursoire de la province à l'encontre du membre condamné de la députation permanente est limitée au dol, à la faute lourde ou à la faute légère présentant un caractère habituel.».

Art. 7 (nouveau)

Dans la même loi, sous un titre XII (nouveau), intitulé «De l'assurance en responsabilité civile des provinces», l'article 144, abrogé par la loi du 27 mai 1975, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 144. — La province est tenue de contracter une assurance visant à couvrir la responsabilité civile, en ce compris l'assistance en justice, qui incombe personnellement aux membres de la députation permanente dans l'exercice de leurs fonctions.

Le Roi arrête les modalités d'exécution de la présente disposition.».

HOOFDSTUK III**Wijzigingen van de provinciewet****Art. 5 (nieuw)**

In de provinciewet wordt een artikel 106*bis* ingevoegd, luidende :

«Art. 106*bis*.— Het lid van de bestendige deputatie waartegen een vordering tot schadevergoeding is ingesteld voor het burgerlijk gerecht of het strafgerecht, kan de Staat of de provincie in het geding betrekken.

De Staat of de provincie kan vrijwillig tussenkomen.».

Art. 6 (nieuw)

In dezelfde wet wordt een artikel 106*ter* ingevoegd, luidende :

«Art. 106*ter*. — Behalve in geval van herhaling, is de provincie burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboeten waartoe de leden van de bestendige deputatie veroordeeld zijn wegens een misdrijf dat ze hebben begaan bij de normale uitoefening van hun ambt.

De regresvordering van de provincie ten aanzien van het veroordeelde lid van de bestendige deputatie is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij dit lid gewoonlijk voorkomt.».

Art. 7 (nieuw)

In dezelfde wet wordt, onder een titel XII (nieuw), met als opschrift «De burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering van de provincies», artikel 144, opgeheven bij de wet van 27 mei 1975, hersteld in de volgende lezing :

«Art. 144. — De provincie moet een verzekering afsluiten om de burgerlijke aansprakelijkheid, met inbegrip van de rechtsbijstand, te dekken die persoonlijk ten laste komt van de leden van de bestendige deputatie bij de uitoefening van hun ambt.

De Koning bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van deze bepaling.».